

LEKCJA 6

Temat: „Skutki nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego, postępowanie w razie wypadku drogowego”

Na uczestniku zdarzenia spoczywa obowiązek udzielenia pierwszej pomocy osobom poszkodowanym, lecz zakres tej pomocy uzależniony jest od wieku i umiejętności tejże osoby

Formy realizacji (proponowany przedmiot, ścieżka itp.):

- godzina wychowawcza,
- technika.

Cele ogólne:

- przedstawienie przyczyn wypadków drogowych powodowanych przez pieszych i rowerzystów,
- postępowanie w razie wypadku drogowego.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- potrafi wymienić główne przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych i rowerzystów,
- potrafi wymienić i zastosować numery telefonów ratowniczych: 997, 998, 999, 112,
- potrafi chronić, alarmować i ratować w razie wypadku drogowego,
- zna zasady postępowania w razie zaistnienia wypadku drogowego,
- potrafi udzielić pierwszej pomocy przy lekkich zranieniach,
- wie o potrzebie respektowania praw wszystkich uczestników ruchu drogowego,
- wie o obowiązku niesienia pomocy osobom poszkodowanym w wypadku drogowym,
- wie, że każdy uczestnik ruchu drogowego jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo własne i innych.

Metody nauczania:

- rozmowa nauczająca,
- pogadanka,
- dyskusja dydaktyczna – burza mózgów.

Pomoce dydaktyczne:

- foliogramy nr 2 i 10,
- teksty źródłowe,
- artykuły prasowe na temat wypadków drogowych,
- test wyboru.

Formy pracy:

- indywidualna,
- grupowa,
- zbiorowa – jednolita,
- praca z tekstem.

PLAN ZAJĘĆ:

1. Czynności organizacyjne oraz pogadanka jako nawiązanie do tematu zajęć.
2. Podział klasy na grupy 4-5 osobowe. Zapoznanie się uczniów z **materiałem pomocniczym dla ucznia nr 1**. Jakie są **przyczyny wypadków** spowodowanych przez pieszych, przez rowerzystów? Wyniki zapisują na kartkach. Grupami prezentują przyczyny wypadków.

Nauczyciel odnosi się do odczytanych przez uczniów wyników, prostuje ewentualne błędne odpowiedzi oraz prezentuje uczniom wyniki Raportu GKP w Warszawie w sprawie wypadków drogowych.
Zapoznanie z notatką prasową z wypadku (**materiał pomocniczy dla nauczyciela nr 1**).

3. Gdy doszło do wypadku

Praca w grupach. Określenie sposobu postępowania (narysuj graf, algorytm), gdy:

- a) jesteś w grupie kolegów, świadków wypadku
- b) gdy jesteś jedynym świadkiem wypadku (ochrona, alarmowanie, ratowanie).

Uczniowie omawiają zasady postępowania świadka/uczestnika wypadku będącego uczniem szkoły podstawowej (dyskusja kierowana).

Rozważania teoretyczne urealnić omawiając konkretne zdarzenie zaprezentowane na dowolnym filmie lub według dowolnej ilustracji (sceny z wypadku drogowego.) Omawiając telefony alarmowe użyć **foliogramu nr 2**, przystąpić opisy, by uczniowie mieli możliwość sprawdzić się w ich znajomości, a dopiero później odstąpić opisy.

Omówienie znaków drogowych informacyjnych – **foliogram 10**.

Dyskusja na temat skutków niezabezpieczenia miejsca wypadku i nieudzielenia pomocy poszkodowanym (prawne i moralne).

Udzielanie pierwszej pomocy przedlekarskiej.

Obejrzenie krótkiego filmu. Dyskusja o udzielaniu pierwszej pomocy na podstawie filmu (lub rycin).

4. Działania służące poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego – „burza mózgów”

Uczniowie na podstawie **materiału pomocniczego dla ucznia nr 5** wymieniają znane sobie przykłady działań służących poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego – (prawne, w sferze infrastruktury drogowej, w wyposażeniu i zabezpieczeniu pojazdów).

5. Podsumowanie

Nauczyciel przeprowadza sprawdzian kontrolny z zakresu tematycznego modułu VI. **Materiał pomocniczy dla nauczyciela nr 6** – Test sprawdzający.

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 1

NOTATKA PRASOWA (do powielenia lub odczytania)

Tragiczny wypadek Wilczycach

Samochód BMW 520 uderzył w betonowy słup podtrzymujący trakcję tramwajową. Z sześciu osób jadących autem, piątkę wyrzuciło przez okna kilkanaście metrów od auta. Trzy nie żyją.

Do wypadku doszło w niedzielę. **Czarne auto marki BMW**

zbliżało się od strony Leśnicy. – Jechali bardzo szybko, ja siedziałam w tramwaju – opowiada młoda dziewczyna. Chusteczką wyciera lewą rękę. Cała się trzęsie. – Wybiegłam z tramwaju i zobaczyłam, że to moi znajomi. Na pewno jechali szybciej niż 100 kilometrów na godzinę.

Betonowy słup, w który uderzyło BMW, wykrzywił się. Auto rozpadło się na dwie części. Na miejscu zginął kierowca 27-letni Ryszard i jego żona 23-letnia Ola. Siła

uderzenia wyrzuciła ją aż na drugą stronę torów tramwajowych. – Motorniczego tramwaju zwolniłem do domu – mówi nam dyspozytor wrocławskiego MPK. – Nie był w stanie dalej pracować. Kilka metrów przed nim przeleciała kobieta w fotelu.

– Widziałam, jak Wojtek wyleciał przez przednią szybę – opowiada dziewczyna. – Zanim spadł na ziemię, uderzył o drugi słup, zginął na miejscu. Z trzech osób, które przeżyły wypadek, jedna ma pękniętą czaszkę. To dziewczyna Wojtka. Ranny w głowę jest Patryk, a jego dziewczyna ma poranioną nogę. Życiu całej trójki nie zagraża niebezpieczeństwo.

– Wszyscy w szóstkę wracali z jakichś imienin – opowiada ojciec Patryka. Spotkałem go na korytarzu wrocławskiego szpitala im. Rydygiera. Rysiek, który kierował, kilka dni temu kupił sobie nowe auto. Pewnie chciał się popisać. Patryk z dziewczyną spali na tylnym siedzeniu. Nie widzieli, co się stało.

Dwie godziny po wypadku – kiedy wróciłem na miejsce zdarzenia – szczątki rozbitego BMW były właśnie zabierane spod słupa. Wyłączony był z ruchu odcinek torów tramwajowych od Pilczyc do Leśnicy. Tramwaje pojechały dopiero o 19.20. Po drugiej stronie torów tramwajowych, w miejscu, gdzie leżała jedna z ofiar wypadku, na trawie była jeszcze plama niezaschniętej krwi. Kawałki samochodowej tapicerki, jakaś lampka, karta wstępu do klubu Bulldog i okładka kasety magnetofonowej

(źródło: Gazeta Wyborcza, cyt. za www.wypadki.com.pl)

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 2

STATYSTYKI WYPADKOWOŚCI

Po zapoznaniu się z wynikami prac uczniów nauczyciel prezentuje dane z opracowań Wydziału Prasowego Komendy Głównej Policji w Warszawie (2001r.).

1. Rytm wypadków drogowych w 2001 roku

W 2001 roku najwięcej wypadków zaistniało w październiku – **5.525** (tj. 10,3% ogólnej liczby), najmniej wypadków odnotowano w lutym – **3.174** (tj. 5,9% ogólnej liczby). W roku ubiegłym najwięcej wypadków miało miejsce w sierpniu – **5.438** (tj. 9,5% ogólnej liczby).

Analizując występowanie wypadków drogowych w zależności od dnia tygodnia stwierdzono, że ich nasilenie następuje w piątki. W omawianym okresie 2001 roku w piątki w **8.781** wypadkach zginęło **871** osób, a rannych zostało **10.905** osób.

W ciągu dnia najniebezpieczniejsze są godziny od 15 do 20. W godzinach tych miało miejsce **18.890** wypadków (tj. 34,6% ogólnej liczby). Najmniej wypadków wydarzyło się w godzinach nocnych pomiędzy północą, a godziną piątą rano.

2. Przyczyny wypadków spowodowanych przez pieszych i rowerzystów.

Przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych (tab. wg Biura Prasowego KGP)

Przyczyny wypadków 2001 r.		Wypadki		Zabici		Ranni	
Stanie na jezdni, leżenie		401	4,22%	180	17,89%	239	2,79%
Chodzenie nieprawidłową stroną jezdni		343	3,61%	80	7,95%	284	3,31%
Wejście na jezdnię przy czerwonym świetle		559	5,88%	30	2,98%	543	6,34%
Nieostrożne wejście na jezdnię	Przed jadącym pojazdem	4 358	45,84%	477	47,42%	4 025	46,97%
	Zza pojazdu, przeszkody	1 004	10,56%	59	5,86%	986	11,51%
Nieprawidłowe przekraczanie jezdni	Zatrzymywanie, cofanie	74	0,78%	7	0,70%	70	0,82%
	Przebieganie	1 091	11,47%	71	7,06%	1 052	12,28%
Przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym		817	8,59%	75	7,46%	784	9,15%
Chodzenie po torowisku		15	0,16%	5	0,50%	10	0,12%
Wskakiwanie do pojazdu w ruchu		22	0,23%	7	0,70%	17	0,20%
Dzieci do lat 7	Zabawa na jezdni	21	0,22%	0	0,00%	21	0,25%
	Wtargnięcie na jezdnię	539	5,67%	15	1,49%	539	6,29%
Razem		9 508		1 006		8 570	

3. Wypadki drogowe według rodzaju zdarzenia i ich skutki w 2001r. (wg Biura Prasowego KGP)

Rodzaj zdarzenia 2001 r.		Wypadki		Zabici		Ranni	
Zderzenie się pojazdów w ruchu		24 227	45,03%	2 332	42,14%	34 886	51,16%
Najeżdżanie na	Pieszego	18 703	34,77%	1 858	33,57%	18 089	26,53%
	Unieruchomiony pojazd	634	1,18%	53	0,96%	807	1,18%
	Drzewo, słup, inny obiekt drogowy	5 653	10,51%	909	16,43%	8 187	12,01%
	Zaporę kolejową	3	0,01%	1	0,02%	6	0,01%
	Dziurę, wybój, garb	48	0,09%	2	0,04%	58	0,09%
	Zwierzę	118	0,22%	2	0,04%	156	0,23%
Wywrócenie się pojazdu		2 493	4,63%	226	4,08%	3 610	5,29%
Wypadek z pasażerem		557	1,04%	43	0,78%	712	1,04%
Inne		1 362	2,53%	108	1,95%	1 682	2,47%
Razem		53 798		5 534		68 193	

4. Przyczyny wypadków spowodowanych przez kierujących w 2001r. (wg Biura Prasowego KGP)

Przyczyny wypadków 2001 r.		Wypadki		Zabici		Ranni	
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu		12 117	34,50%	1 711	49,47%	18 233	37,91%
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu		9 915	28,23%	567	16,39%	13 755	28,60%
Nieprawidłowe	Wyprzedzanie	3 124	8,90%	387	11,19%	4 536	9,43%
	Omijanie	1 259	3,58%	117	3,38%	1 395	2,90%
	Wymijanie	810	2,31%	111	3,21%	1 149	2,39%
	Przejeżdżanie przejść dla pieszych	4 014	11,43%	188	5,44%	4 125	8,58%
	Skręcanie	1 817	5,17%	124	3,58%	2 164	4,50%
	Zatrzymywanie postój pojazdu	31	0,09%	2	0,06%	44	0,09%
	Cofanie	758	2,16%	27	0,78%	790	1,64%
Jazda po niewłaściwej stronie drogi		1 275	3,63%	225	6,50%	1 906	3,96%
Razem		35 120		3 459		48 097	

5. Nietrzeźwi sprawcy wypadków drogowych.

Elementem, który w dalszym ciągu ma ogromny wpływ na bezpieczeństwo na drogach jest alkohol. Nietrzeźwi uczestnicy ruchu drogowego spowodowali w 2001 roku **6.230** wypadków, co stanowi 11,6% ogółu. W porównaniu do roku 2000 odnotowano o **1.782** wypadki mniej (tj. -22,2%).

Tabela przedstawia liczbę wypadków i ich skutki spowodowane przez nietrzeźwych uczestników ruchu w roku 2001 (wg Biura Prasowego KGP).

Nietrzeźwość uczestników zdarzenia 2001r.	Wypadki		Zabici		Ranni	
Z winy kierującego	4 056	65,10%	479	68,82%	5 634	73,32%
Z winy pieszego	2 009	32,25%	194	27,87%	1 880	24,47%
Z winy pasażera	19	0,30%	2	0,29%	17	0,22%
Z innych przyczyn	90	1,44%	9	1,29%	98	1,28%
Współtwina uczestników ruchu	56	0,90%	12	1,72%	55	0,72%
Razem	6 230		696		7 684	

6. Lokalizacja wypadków osób pieszych w wieku 7-14 lat.*

Obszar zabudowany:

1.	Prosty odcinek drogi	60%
2.	Przejście dla pieszych	9%
3.	Przejście między skrzyżowaniami	8%
4.	Skrzyżowanie z drogą z pierwszeństwem przejazdu	6%
5.	Przystanek komunikacji miejskiej	4%
6.	Skrzyżowanie pierwszeństwem regulacją świetlną	3%
7.	Przed skrzyżowaniem	3%
8.	Inne – 15 lokalizacji	7%

Obszar niezabudowany:

1.	Prosty odcinek drogi	75%
2.	Przystanek autobusowy	9%
3.	Zakręt	3%
4.	Inne - 19 lokalizacji	13%

* Dane pochodzą z prac Anny Zielińskiej z Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Instytutu Transportu Samochodowego (dotyczą lat 1991-96)

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 3

GDY DOSZŁO DO WYPADKU

Tryb postępowania zależy od tego, czy jesteś w grupie kolegów, świadków wypadku, czy też jesteś jedynym świadkiem wypadku.

Jeżeli jesteś sprawcą lub uczestnikiem wypadku drogowego, zawsze najważniejsze jest usunięcie zagrożenia, lub uprzedzenie o zagrożeniu innych uczestników ruchu drogowego.

Na uczestniku zdarzenia spoczywa obowiązek udzielenia pierwszej pomocy osobom poszkodowanym, lecz zakres tej pomocy uzależniony jest od wieku i umiejętności tejże osoby.

Jeżeli jesteś sprawcą lub uczestnikiem wypadku drogowego i posiadasz kwalifikacje do udzielenia pomocy to:

- jeśli jest z tobą osoba dorosła, to ona kieruje akcją udzielania pomocy – wykonuj jej polecenia,
- jeśli nie ma wśród poszkodowanych i świadków zdarzenia osób dorosłych, a jest kilka osób nieletnich, jedna z nich zajmuje się wzywaniem pomocy, zaś druga podejmuje bezpośrednie działania na miejscu zdarzenia.

Jeśli jesteś sam:

- rozpoznaj sytuację: co właściwie zaszło, czy są osoby poszkodowane, jaki jest stan ich zdrowia, ile jest tych osób,
- zabezpiecz miejsce wypadku, jeśli nie ma rannych, i jeśli to możliwe, usuń pojazd (np. rower) poza obszar drogi na bezpieczną odległość,
- w pojazdach samochodowych pomóż kierowcy włączyć światła awaryjne (przycisk koło kierownicy oznaczony trójkątem) oraz rozstawić trójkąt ostrzegawczy ok. 50 m. pod prąd w kierunku, z którego nadjeżdżają inne pojazdy,
- w warunkach ograniczonej widzialności lub po zmroku, jeżeli mamy możliwość, to oświetlamy miejsce zdarzenia zewnętrznym źródłem światła (latarka, światła innego pojazdu),
- za pomocą telefonu stacjonarnego lub komórkowego połącz się z numerami ratunkowymi (telefony bezpłatne):

997 – policja

998 – straż pożarna

999 – pogotowie ratunkowe

112 – centrum dowodzenia służbami ratowniczymi (w sieciach komórkowych)

lub innym lokalnym numerem w/w służb; gdy jest to niemożliwe, wzywaj pomocy przez przejeżdżających innych uczestników ruchu drogowego lub udaj się do najbliższych zabudowań, by skorzystać z telefonu,

- podaj przyjmującemu zgłoszenie swoje nazwisko i imię, numer telefonu, z którego dzwonisz, miejsce wypadku, rodzaj wypadku, ilość osób poszkodowanych i rodzaj obrażeń.
- nie oddalaj się od miejsca wypadku.
- od ucznia szkoły podstawowej, ze względu na wiek, umiejętności i możliwości psychofizyczne, nie wymagamy udzielania osobom poszkodowanym bezpośredniej pomocy przedlekarskiej.

Należy pamiętać, że niewłaściwie udzielona pomoc (np. przy wyciąganiu z pojazdu osób z uszkodzonym kręgosłupem) może niejednokrotnie poszkodowanemu przynieść więcej szkody niż pożytku. Należy wykonywać tylko te czynności, które potrafimy dobrze wykonać.

Wszystkie działania należy wykonywać z rozwagą, bez zbędnych emocji, by nie spowodować dodatkowych powikłań. Nauczyciel powinien akcentować aspekt wychowawczy, czyli konieczność udzielania pomocy, bo każdy z nas może znaleźć się w takiej sytuacji, oraz umiejętność trafnego i szybkiego podejmowania decyzji.

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 4

DZIAŁANIA SŁUŻĄCE POPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego podejmuje się szereg działań:

- W pojazdach stosuje się rozwiązania techniczne w postaci: pasów bezpieczeństwa, poduszek powietrznych, fotelików ochronnych, ograniczników prędkości maksymalnej (ale też lepsze opony sezonowe zimowe i letnie, skuteczniejsze hamulce, w tym ABS i TSR, lepsze światła itp.);
- Prawne:
 - podwyższenie granicy wieku niezbędnego do uzyskania prawa jazdy,
 - ograniczanie prędkości maksymalnej na danym terenie (np. ograniczenie prędkości w centrum Warszawy do 50km/h) co obniża średnią prędkość poruszania się pojazdów,
 - obowiązek okresowej całodobowej jazdy na światłach (X-II);

- Zmiany w infrastrukturze drogowej:
 - drogi tylko dla wybranych grup użytkowników (autostrady i drogi ekspresowe, ścieżki rowerowe, chodniki dla pieszych),
 - przejścia pod- i nadziemne,
 - małe ronda,
 - esowanie drogi (wymuszone zakręty),
 - progi zwalniające (poprzeczny garb – cichy policjant),
 - bariery ochronne.

Wzrost bezpieczeństwa powoduje również używanie kasków ochronnych przez rowerzystów i elementów odblaskowych przez pieszych (do 15 roku życia).

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 5

ZDARZENIA DROGOWE

- AWARIA – poważniejsze uszkodzenie, zepsucie się pojazdu, które uniemożliwia lub ogranicza jego dalszą jazdę.
- KOLIZJA – zdarzenie drogowe mające miejsce na drodze, w którym uczestnik ruchu drogowego nie doznał uszkodzeń ciała lub straty materialne, spowodowane tym zdarzeniem, są nieznaczne.
- WYPADEK – zdarzenie na drodze publicznej dotyczące uczestnika ruchu drogowego, z którego to zdarzenia wynika śmierć albo uszkodzenie ciała człowieka lub szkoda materialna, i jeśli bierze w nim udział poruszający się pojazd.

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 6

ODPOWIEDZI DO TESTU SPRAWDZAJĄCEGO:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	B	B	C	B	A	A	C	C	B	B	A	C	A	A	C	A	C	A	B

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA UCZNIA – LEKCJA 6

Temat: „Skutki nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego, postępowanie w razie wypadku drogowego”

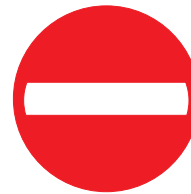
Na uczestniku zdarzenia spoczywa obowiązek udzielenia pierwszej pomocy osobom poszkodowanym, lecz zakres tej pomocy uzależniony jest od wieku i umiejętności tejże osoby

1. Obowiązkowe wyposażenie roweru to:
 - a) pompka, dzwonek, komplet kluczy
 - b) prawidłowe oświetlenie, hamulce, dzwonek
 - c) dzwonek, oświetlenie, bagażnik
2. W Polsce obowiązuje ruch:
 - a) lewostronny
 - b) prawostronny
 - c) kierowca decyduje, jak chce jeździć
3. Kierujący rowerem:
 - a) porusza się środkiem jezdni
 - b) porusza się poboczem
 - c) porusza się po chodniku
4. Wchodzenie na jezdnię bezpośrednio przed nadjeżdżający pojazd jest:
 - a) dozwolone, pieszy ma pierwszeństwo,
 - b) dozwolone, jeśli pojazd jedzie wolno
 - c) zabronione, w tym również na przejściach dla pieszych.
5. Kierujący rowerem powinien sygnalizować:
 - a) zmianę prędkości jazdy
 - b) zmianę kierunku jazdy i pasa ruchu
 - c) tylko zmianę pasa ruchu lub tylko kierunku jazdy
6. Aby bezpiecznie wyminąć innego uczestnika ruchu drogowego, należy:
 - a) jechać jak najbliżej prawej krawędzi jezdni
 - b) jechać jak najbliżej środka jezdni
 - c) zjechać z jezdni i obowiązkowo się zatrzymać.
7. Włączając się do ruchu kierujący rowerem ustępuje pierwszeństwa pojazdom:
 - a) nadjeżdżającym z lewej strony
 - b) nadjeżdżającym z prawej strony
 - c) wszystkim pojazdom poruszającym się po jezdni
8. Na drogach spotyka się znaki:
 - a) tylko pionowe
 - b) tylko poziome
 - c) znaki pionowe, poziome, sygnały świetlne
9. Znak ten oznacza
 - a) zakaz parkowania
 - b) ograniczenia prędkości
 - c) nakaz bezwzględny zatrzymania się:

10. Znak ten zabrania wjazdu:

- a) wszystkim pojazdom z wyjątkiem rowerów
- b) wszystkim pojazdom
- c) motorowerom

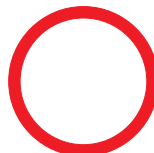

11. Gdy jedziesz na rowerze, a inny kierujący pojazdem wyprzedza cię powinieneś:

- a) przesunąć się torem jazdy do osi jezdni
- b) usunąć się jak najbardziej w prawo, a nawet zatrzymać się
- c) powinieneś zawrócić

12. Który znak zabrania wjazdu rowerom?

- a) nr 1.
- b) nr 2.
- c) nr 3

nr 1

nr 2

nr 3

13. Znak ten oznacza:

- a) ograniczenie prędkości
- b) droga z pierwszeństwem przejazdu
- c) ustąp pierwszeństwa przejazdu

14. Pierwszeństwo przejazdu na skrzyżowaniu równorzędnym:

- a) mają pojazdy z prawą stroną wolną
- b) wszystkie pojazdy
- c) tylko rowery

15. Postawa, w której kierujący ruchem na skrzyżowaniu stoi przodem lub tyłem do kierującego, oznacza, że:

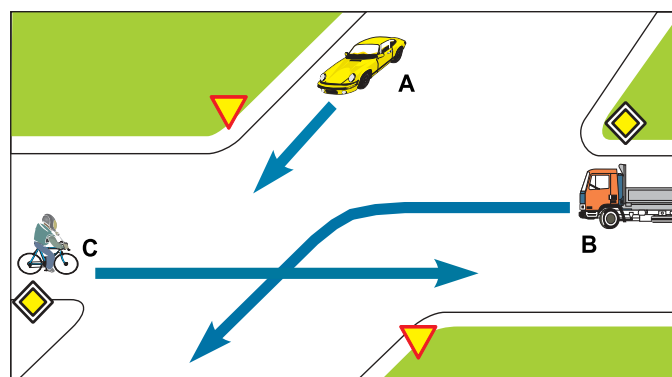
- d) nie wolno wejść, ani wjechać na skrzyżowanie
- e) można iść lub jechać
- f) należy zwolnić prędkość i wjechać na skrzyżowanie

16. Postawa, w której kierujący ruchem stoi z podniesioną ręką, oznacza, że nastąpi zmiana dotychczas nadawanego sygnału. Odpowiada to:

- a) czerwonemu światłu sygnalizatora
- b) zielonemu światłu sygnalizatora
- c) żółtemu światłu sygnalizatora

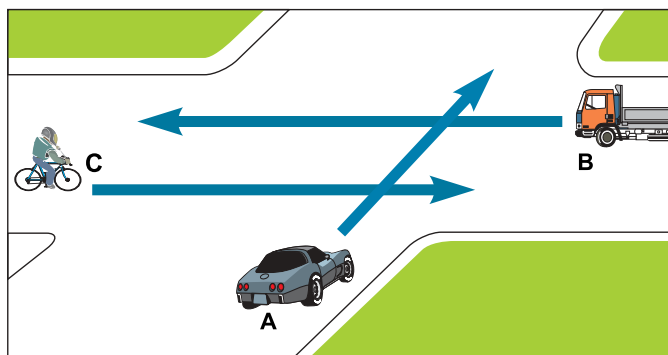
17. Na tym skrzyżowaniu kierujący rowerem C:

- a) przejeżdża pierwszy
- b) ustępuje pierwszeństwa pojazdowi B
- c) ustępuje pierwszeństwa pojazdowi A

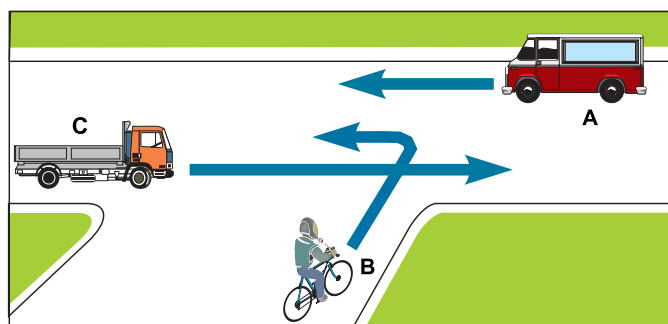
18. Na tym skrzyżowaniu rowerzysta C

- a) przejeżdża pierwszy
- b) ustępuje pierwszeństwa tylko pojazdowi A
- c) przejeżdża ostatni

19. Na tym skrzyżowaniu kierujący rowerem B:

- a) ustępuje pierwszeństwa pojazdowi A
- b) ustępuje pierwszeństwa pojazdowi C
- c) przejeżdża pierwszy

20. Najczęstszą przyczyną wypadków drogowych jest

- a) słońce świecące kierującym w oczy
- b) nadmierna prędkość niedostosowana do warunków jazdy
- c) samochody są stare